

Medvirker tidlig diagnose til bedre sygdomsforløb?

Kasper Jørgensen

Diagnosticering af Alzheimers sygdom tidligt i sygdomsforløbet ser ud til at have en gavnlig virkning på patienternes psykiske tilstand på længere sigt samt på deres praktiske funktionsniveau i hverdagen. Finske forskere har fulgt en gruppe patienter fra diagnosetidspunktet og tre år frem og vurderer, at dem, der tidligt fik adgang til lægemiddelbehandling og rådgivning klarede sig bedst på i det lange løb.

Alzheimers sygdom udvikler sig i de fleste tilfælde langsomt og snigende og diagnosen kan være vanskelig at stille i den tidlige fase af sygdomsforløbet. Blandt fagpersoner findes der eksempler på en opgivende eller nihilistisk holdning til udredning og diagnosticering: "hvorfor skynde sig med at fortælle patienterne, at de har Alzheimer, så længe de medicinske behandlingsmuligheder er så begrænsede, som de er?"

En gruppe finske forskere har gennemført en treårig prospektiv undersøgelse af 115 patienter med Alzheimers sygdom, der bl.a. belyser betydningen af tidlig udredning, diagnosticering og behandling. Patienterne blev opdelt i to grupper med henholdsvis let og meget let Alzheimer baseret på en systematisk klinisk demensrating (Clinical Dementia Rating; CDR). Patienterne blev undersøgt i alt 4 gange med et års mellemrum med fokus på bl.a. deres praktiske funktionsevne i hverdagen og eventuelle psykiske symptomer og adfærdændringer.

Den praktiske funktionsevne faldt langsomt i begge grupper i løbet af de tre år, studiet varede. Men gruppen af patienter, der blev diagnosticeret tidligt (CDR 0,5), opretholdt i knap to år et praktisk funktionsniveau, der var højere end funktionsniveauet ved studiets start hos patienter, der blev diagnosticeret senere (CDR 1). Tilsvarende blev forekomsten af neuropsykiatriske symptomer langsomt øget i begge grupper i løbet af studiet. Men hos de fleste patienter, der blev diagnosticeret tidligt, oversteg symptombelastningen aldrig det niveau, der sås i starten hos patienter, der blev diagnosticeret senere.

Som forklaring på resultaterne henviser forskerne til tidligere forskning, der tyder på at behandling med kolinesterasehæmmere tidligt i forløbet har en gavnlig effekt på funktionsevne og adfærd på længere sigt. Endvidere kan tilbud om rådgivning og støtte til patienter og pårørende tidligt i forløbet gøre det lettere for disse at håndtere sygdommen. Det er muligt at tidlig diagnose også har betydning for, hvor længe patienterne kan blive boende i eget hjem, men dette blev ikke belyst i det aktuelle studie.

[Hallikainen J, Hanninen T, Fraunberg M, Hongisto K, Valimäki T, Hiltunen A, Karppi P, Sivenius J, Soininen H, Koivisto AM: Progression of Alzheimer's disease during a three-year follow-up using the CERAD-NB total score: Kuopio ALSOVA study. Int Psychogeriatr](#)

[Early detection and treatment of Alzheimer's disease prevents psychological and behavioural symptoms. 18 juli 2013; University of Eastern Finland](#)

Oprettet: 05. september 2013

